

Środa, 25 listopada 2009 r.

I

(Rezolucje, zalecenia i opinie)

REZOLUCJE

PARLAMENT EUROPEJSKI

Kopenhaska Konferencja w sprawie Zmian Klimatu

P7_TA(2009)0089

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie strategii UE na kopenhaską Konferencję w sprawie Zmian Klimatu (COP 15)

(2010/C 285 E/01)

Parlament Europejski,

- uwzględniając Ramową konwencję Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) oraz protokół z Kioto do tej konwencji,

- uwzględniając „Plan działania z Bali” (decyzja 1/COP 13),

- uwzględniając zbliżającą się 15. Konferencję Stron Konwencji UNFCCC (COP 15) oraz 5. Konferencję Stron pełniącą rolę Posiedzenia Stron Protokołu z Kioto (COP/MOP 5), które odbędą się w Kopenhadze (Dania) w dniach 7-18 grudnia 2009 r.,

- uwzględniając pakiet klimatyczno-energetyczny przyjęty przez Parlament w dniu 17 grudnia 2008 r., a w szczególności dyrektywę 2009/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. zmieniającą dyrektywę 2003/87/WE w celu usprawnienia i rozszerzenia wspólnotowego systemu handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych ⁽¹⁾ oraz decyzję nr 406/2009/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie starań podejmowanych przez państwa członkowskie zmierzających do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w celu realizacji do 2020 r. zobowiązań Wspólnoty dotyczących redukcji emisji gazów cieplarnianych ⁽²⁾,

- uwzględniając dyrektywę 2008/101/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 listopada 2008 r. zmieniającą dyrektywę 2003/87/WE w celu uwzględnienia działalności lotniczej w systemie handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych we Wspólnocie ⁽³⁾,

⁽¹⁾ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 63.⁽²⁾ Dz.U. L 140 z 5.6.2009, s. 136.⁽³⁾ Dz.U. L 8 z 13.1.2009, s. 3.

Środa, 25 listopada 2009 r.

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 10 września 2009 r. zatytułowany „Zwiększenie międzynarodowego finansowania na rzecz klimatu: europejski plan dotyczący porozumienia w Kopenhadze” (COM(2009)0475),
 - uwzględniając swoje poprzednie rezolucje dotyczące zmian klimatycznych, w szczególności rezolucję z dnia 4 lutego 2009 r. zatytułowaną „2050: przyszłość zaczyna się dziś – zalecenia dla przyszłej zintegrowanej polityki ochrony klimatu UE” ⁽¹⁾ oraz z dnia 11 marca 2009 r. w sprawie strategii UE na rzecz kompleksowego porozumienia kopenhaskiego w sprawie zmian klimatu oraz zapewnienia odpowiedniego finansowania polityki w dziedzinie zmian klimatu ⁽²⁾,
 - uwzględniając wspólne oświadczenie Rady i przedstawicieli rządów państw członkowskich zebranych w ramach Rady, Parlamentu Europejskiego i Komisji z dnia 20 grudnia 2005 r. w sprawie polityki rozwojowej Unii Europejskiej: „Konsensus europejski” ⁽³⁾, w szczególności jego pkt 22, 38, 75, 76 oraz 105,
 - uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dni 29-30 października 2009 r.,
 - uwzględniając swoją rezolucję z dnia 21 października 2008 r. w sprawie stworzenia światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym pomiędzy Unią Europejską a ubogimi krajami rozwijającymi się, najbardziej narażonymi na skutki zmian klimatycznych ⁽⁴⁾,
 - uwzględniając art. 110 ust. 2 Regulaminu,
- A. mając na uwadze, że w grudniu 2009 r. w Kopenhadze zakończą się negocjacje dotyczące kompleksowego porozumienia międzynarodowego w sprawie zmian klimatycznych obejmującego okres po 2012 r.; mając na uwadze, że porozumienie to winno być wiążące prawnie i zgodne z najnowszymi wynikami badań naukowych wskazującymi na to, że zmiany klimatyczne postępują szybciej i bardziej gwałtownie niż wcześniej oceniano, i z celem ograniczenia ogólnego średniego rocznego wzrostu temperatury powierzchni ziemi w skali światowej do 2°C w stosunku do okresu sprzed epoki przemysłowej (tzw. „cel 2°C”),
- B. mając na uwadze, że aby osiągnąć „cel 2°C”, kraje rozwinięte muszą odegrać wiodącą rolę poprzez znaczne obniżenie swojego poziomu emisji, a kraje rozwijające się muszą także przyczynić się do osiągnięcia tego celu,
- C. mając na uwadze, że kraje rozwijające się przyczyniły się w najmniejszym stopniu do zmian klimatu, lecz doświadczają ich najpoważniejszych skutków oraz że zmiany klimatu narażają na ryzyko 40 % międzynarodowych inwestycji na rzecz zmniejszenia ubóstwa, zagrażając tym samym skuteczności i trwałości działań na rzecz rozwoju; mając na uwadze, że istnieje wyraźna potrzeba większej koordynacji, wzajemnego uzupełniania się i spójności pomiędzy inicjatywami dotyczącymi zmian klimatu a tymi na rzecz rozwoju,
- D. mając na uwadze, że zmiany klimatu mogą zaognić potencjalne spory o zasoby naturalne w związku z kurczeniem się gruntów uprawnych, powiększającymi się niedostatkami wody lub wylesianiem, bądź też ze względu na migracje wywołane przez warunki klimatyczne; mając na uwadze, że należy również uwzględnić potencjalny wpływ na zdrowie publiczne,

⁽¹⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0042.

⁽²⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2009)0121.

⁽³⁾ Dz.U. C 46 z 24.2.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ Teksty przyjęte, P6_TA(2008)0491.

Środa, 25 listopada 2009 r.

- E. mając na uwadze, że wylesianie odpowiada za około 20 % całkowitej emisji gazów cieplarnianych, jest głównym powodem utraty różnorodności biologicznej oraz stanowi zagrożenie dla rozwoju, a w szczególności dla środków do życia osób ubogich,
- F. mając na uwadze, że należy przeznaczyć znacznie większe środki finansowe, aby umożliwić podjęcie koniecznych działań w krajach rozwijających się w zakresie łagodzenia skutków zmian klimatycznych i dostosowywania się do nich, a w związku z tym na rozwiązywanie problemu zmian klimatycznych winny być udostępniane nakłady porównywalne z tymi, których wymagało pokonanie obecnego kryzysu finansowego,
- G. mając na uwadze, że większość środków pieniężnych przewidzianych na rozwiązywanie problemu zmiany klimatu pochodzi z budżetu na oficjalną pomoc rozwojową, co doprowadziło do przekierowania funduszy z pomocy na rzecz rozwoju, stwarzając tym samym poważnie przeszkodzić w ograniczaniu ubóstwa i w realizacji milenijnych celów rozwoju (MCR),
- H. mając na uwadze, że wiążące ramy międzynarodowe prowadzące do redukcji emisji na niezbędną skalę przyniosą również znaczne i natychmiastowe dodatkowe korzyści dla zdrowia na świecie, a także mając na uwadze, że w przypadku braku takich ram postępy na drodze do osiągnięcia MCR staną pod znakiem zapytania, a nawet proces ten mógłby zostać odwrócony,
- I. mając na uwadze, że UE jako jedyny region na świecie zaakceptowała wiążące cele w zakresie redukcji emisji gazów cieplarnianych, przyjmując wspomniany pakiet klimatyczno-energetyczny, na który składają się środki legislacyjne zmierzające do jednostronnego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych do 2020 r. o 20 % w porównaniu z 1990 r., a przy tym zobowiązała się do zmiany tego poziomu redukcji na co najmniej 30 %, zgodnie z najnowszymi wynikami badań naukowych, jeżeli w Kopenhadze osiągnięte zostanie wystarczająco ambitne i wiążące porozumienie międzynarodowe, które zobowiąże pozostałe kraje rozwinięte do podjęcia porównywalnych wysiłków, a silniejsze gospodarczo kraje rozwijające się do wniesienia odpowiedniego wkładu stosownie do stopnia swojej odpowiedzialności i do swoich możliwości,
- J. mając na uwadze, że aby przyspieszyć tempo innowacji oraz zwiększyć skalę demonstracji i rozpowszechniania w celu umożliwienia wszystkim krajom dostępu do przystępnych i zrównoważonych technologii, konieczne są zmiany w technologiach i we współpracy technologicznej na poziomie światowym,
- K. mając na uwadze, że kluczową rolę w ograniczaniu emisji CO₂ odgrywa wydajność energetyczna, w szczególności ostatnie inicjatywy dotyczące charakterystyki energetycznej budynków oraz zasad oznakowań dotyczących zużycia energii,
- L. mając na uwadze, że ambitne środki klimatyczne przyczyniłyby się do rozwiązania problemu obecnego kryzysu gospodarczego poprzez tworzenie miejsc pracy i zwiększenie aktywności gospodarczej oraz że Międzynarodowa Agencja Energii sądzi, iż do ukierunkowania opóźnionych w wyniku kryzysu zrównoważonych pod względem ochrony środowiska inwestycji potrzebne jest ambitne porozumienie w Kopenhadze,
- M. mając na uwadze, że pewna liczba krajów trzecich podjęła środki służące zwalczaniu zmian klimatycznych, takie jak cele w zakresie redukcji emisji,
- N. mając na uwadze, że wszechstronne porozumienie w Kopenhadze jest konieczne, aby można zająć się kwestią przenoszenia emisji do państw trzecich oraz stworzyć sprawiedliwe warunki działania w kontekście przejścia do 30-procentowej redukcji emisji gazów cieplarnianych,
- O. mając na uwadze, że rzeczywista redukcja emisji gazów cieplarnianych wymaga całościowego podejścia, obejmującego wszystkie sektory produkcji i transportu emitujące te gazy i powinna zostać uwzględniona w ramach dokonanego z powodzeniem przejścia w kierunku zrównoważonego modelu gospodarczego, który przewiduje, że ekologiczna jakość idzie w parze ze wzrostem gospodarczym, tworzeniem dobrobytu oraz postępowaniem technologicznym,

Środa, 25 listopada 2009 r.

Cel

1. zwraca się do państw UE o dalsze rozwijanie polityki zewnętrznej w zakresie zmian klimatu oraz o jednogłośnie, tak aby Unia zachowała wiodącą rolę podczas negocjacji na Konferencji Stron COP 15, oraz o utrzymanie wysokiej poprzeczki w dyskusjach z partnerami międzynarodowymi w celu wypracowania w Kopenhadze ambitnego i prawnie wiążącego porozumienia międzynarodowego, w zgodzie z najnowszymi wynikami badań naukowych oraz z „celem 2°C”;
2. zwraca uwagę na potrzebę osiągnięcia w Kopenhadze do końca bieżącego roku prawnie wiążącego porozumienia w sprawie celów dla państw uprzemysłowionych dotyczących łagodzenia skutków zmian klimatycznych i jego finansowania oraz ustanowienia formalnego procesu osiągania prawnie wiążącego wyczerpującego porozumienia w sprawie klimatu w pierwszych miesiącach 2010 r., wchodzącego w życie w dniu 1 stycznia 2013 r. ;
3. apeluje do szefów państw lub rządów wszystkich stron uczestniczących w COP 15 o nadanie tej kwestii możliwie najwyższego priorytetu i o wykazanie się politycznym przywództwem oraz podkreśla, jak ważna jest dyspozycyjność szefów państw lub rządów zapewniająca ich udział w prowadzonych w ramach COP 15 obradach wysokiego szczebla, celem uniknięcia możliwości zaistnienia sytuacji, w której porozumienie obejmujące znaczące i długoterminowe krajowe zobowiązania nie zostałyby osiągnięte, ponieważ obecni na konferencji negocjatorzy nie dysponowaliby wymaganym mandatem lub upoważnieniem politycznym;
4. podkreśla, że w celu zagwarantowania dalszego wypełniania zobowiązań, również po zakończeniu pierwszego okresu zobowiązań w ramach Protokołu z Kioto, konieczne jest zakończenie w Kopenhadze negocjacji w sprawie porozumienia na okres po 2012 r., i zwraca uwagę, że dalsze zwlekanie z podjęciem działań o wymiarze ogólnosiwiatowym może doprowadzić do tego, że przyszłe pokolenia nie będą w stanie kontrolować zmian klimatu;

Zobowiązania w zakresie redukcji

5. podkreśla, że nowe porozumienie międzynarodowe powinno opierać się na zasadzie „wspólnej, chociaż zróżnicowanej odpowiedzialności”, przy czym kraje uprzemysłowione powinny przejąć inicjatywę, ograniczając własny poziom emisji; jest jednak zdania, że, zważywszy na ich znaczenie gospodarcze, Chiny, Indie i Brazylia, powinny również zobowiązać się do osiągnięcia celów zbliżonych do tych, do których dążą kraje uprzemysłowione, podczas gdy inne gospodarki wschodzące powinny, zgodnie z planem działania przyjętym na Bali, podjąć na szczeblu krajowym odpowiednie działania łagodzące skutki w kontekście zrównoważonego rozwoju, otrzymując ze strony krajów rozwiniętych wymierne, objęte sprawozdawczością i podlegające weryfikacji wsparcie i pomoc w zakresie technologii, finansowania i budowy potencjału, należycie uwzględniając przy transferze technologii kwestie praw własności przemysłowej oraz specjalne potrzeby krajów najmniej rozwiniętych;
6. uważa, że porozumienie kopenhaskie powinno zobowiązywać strony do obowiązkowych ograniczeń emisji i przewidywać międzynarodowy system kar za niedopełnienie zobowiązań, w formie pozostającej do ustalenia;
7. przypomina, że międzynarodowe porozumienie powinno zapewnić osiągnięcie do 2020 r. zbiorowego ograniczenia emisji gazów cieplarnianych w krajach rozwiniętych, mieszczącego się w górnej części przedziału 25-40 % w porównaniu z 1990 r., zalecanego w 4. sprawozdaniu z oceny sporządzonym przez Międzynarodowy Zespół ds. Zmian Klimatu (IPCC) oraz że najnowsze dane naukowe wskazują, iż niezbędna jest co najmniej 40-procentowa redukcja emisji, a także wzywa do dokonywania redukcji na poziomie krajowym; przypomina, że w perspektywie długoterminowej, do 2050 r., poziom docelowy redukcji emisji dla UE oraz innych krajów rozwiniętych powinien wynosić co najmniej 80 % w porównaniu z 1990 r.; przypomina, że poziom emisji gazów cieplarnianych na świecie powinien zacząć obniżać się najpóźniej w 2015 r.; podkreśla, że cele w zakresie redukcji uzgodnione w porozumieniu międzynarodowym powinny być zgodne z „celem 2°C” oraz z najnowszymi wynikami naukowymi; dlatego też wzywa do regularnych przeglądów porozumienia, co 5 lat, dla zagwarantowania, że cele w zakresie redukcji będą wystarczająco ambitne, aby iść w parze z celem „2°C”, oraz nadal zgodne z najnowszymi wynikami naukowymi; wzywa do utworzenia ogólnosiwiatowego mechanizmu kontroli emisji dwutlenku węgla;
8. zwraca się do UE o sprecyzowanie, na jakich warunkach podwyższyłaby pułap redukcji, do osiągnięcia którego się zobowiązała, uwzględniając fakt, że zgodnie z najnowszymi zaleceniami naukowymi wzywa się do redukcji emisji o 40 %;

Środa, 25 listopada 2009 r.

9. wzywa do zawarcia w porozumieniu kopenhaskim wymogów w zakresie sprawozdawczości, zgodnie z którymi strony wymienione w załączniku I będą zobowiązane sporządzić plany działania na rzecz redukcji emisji w okresie do 2050 r., spójne z celem ograniczenia wzrostu temperatury na świecie do 2°C;
10. uznaje wagę zobowiązania Japonii dotyczącego zmniejszenia emisji o 25 % do 2020 r. i z zadowoleniem przyjmuje pozytywne sygnały z Chin; w kontekście tych wydarzeń wzywa Stany Zjednoczone, aby w wiążący sposób określiły cele zapowiadane podczas kampanii wyborczej, a tym samym wyraźnie zasymalizowały, że przodujące kraje rozwinięte są zdecydowane na kontynuację walki ze zmianami klimatu; w związku z tym zwraca dodatkowo uwagę, że duże znacznie ma również wkład ze strony Indii;
11. z zadowoleniem przyjmuje wymieniony wyżej komunikat Komisji z dnia 10 września 2009 r. jako istotny krok w dyskusji i w szczególności podkreśla rolę Parlamentu jako organu budżetowego;
12. przypomina, że porozumienie międzynarodowe powinno także gwarantować, że, jako grupa, kraje rozwijające się ograniczą wzrost swojego poziomu emisji o 15-30 % poniżej obecnych tendencji, aby zapewnić osiągnięcie „celu 2°C”;
13. podkreśla, że kraje nieobjęte załącznikiem I nie mogą być traktowane jako jedna grupa, ponieważ mają różne możliwości w zakresie inwestowania w działania łagodzące zmiany klimatu i przystosowujące do nich oraz różne możliwości przystosowawcze w kontekście zmian klimatu;
14. wzywa UE do zaproszenia uczestników COP 15 do stworzenia wspólnej wizji na rok 2050 i kolejne lata;
15. ponadto przypomina o swoim zaleceniu, zgodnie z którym pewne zasady przyjęte w pakiecie klimatyczno-energetycznym należy wykorzystać jako plan międzynarodowego porozumienia, w szczególności obowiązującą krzywą liniową w odniesieniu do zobowiązań krajów rozwiniętych, zróżnicowanie na podstawie sprawdzonych emisji i produktu krajowego brutto oraz wzmocniony system zgodności z rocznym współczynnikiem redukcji;

Finansowanie

16. podkreśla, że zawarcie porozumienia w Kopenhadze mogłoby dostarczyć odpowiedniego bodźca dla „nowego ładu ekologicznego zgodnego z zasadami zrównoważonego rozwoju”, pobudzając zrównoważony wzrost gospodarczy i społeczny, wspierając ekologicznie zrównoważone technologie, energię odnawialną i wydajność energetyczną, ograniczając zużycie energii oraz tworząc nowe miejsca pracy i zapewniając spójność społeczną zarówno w krajach rozwiniętych, jak i w krajach rozwijających się; zauważa również, że należy odpowiednio uwzględnić aspekty zmiany klimatu związane ze zdrowiem publicznym; przypomina raport Sterna dotyczący ekonomii zmian klimatycznych, który udowadnia istnienie wyraźnych bodźców finansowych zachęcających wspólnotę międzynarodową do jak najszybszych działań związanych z tymi zmianami; zauważa, że początkowe nakłady inwestycyjne ponoszone przez sektor publiczny na wydatki związane z infrastrukturą wykorzystującą zrównoważoną energię oraz dodatkowe badania naukowe i rozwój zaowocują obniżeniem społecznych kosztów zmian klimatycznych;
17. podkreśla, że czynny udział wszystkich krajów w działaniach związanych ze zmianami klimatu możliwy jest jedynie przy utrzymaniu zrównoważonego wzrostu gospodarczego przez kraje rozwijające się i gospodarki wschodzące; wzywa zatem do przedstawienia bardziej zintegrowanych rozwiązań politycznych w odpowiedzi na wyzwania w zakresie rozwoju i klimatu;
18. zwraca uwagę, że zmiany klimatu stanowią wyzwanie, dla którego nie istnieje żadne zryczałtowane rozwiązanie polityczne, natomiast połączenie istniejących możliwości i maksymalny wzrost efektywności we wszelkich obszarach życia gospodarczego i społecznego w krajach rozwiniętych i rozwijających się mogą wnieść istotny wkład w rozwiązanie kwestii zasobów i ich rozdziału oraz utworzą drogę ku trzeciej rewolucji przemysłowej;

Środa, 25 listopada 2009 r.

19. podkreśla, że mieszkańcy krajów rozwijających się w jeszcze większym stopniu odczują skutki zmian klimatu i że również w interesie krajów rozwijających się leży zatem działanie na rzecz pomyślnego zawarcia porozumienia w sprawie zmian klimatu;

20. podkreśla, że kraje rozwinięte mają obowiązek zapewnienia dostatecznego, trwałego i przewidywalnego wsparcia finansowego i technicznego krajom rozwijającym się, aby umożliwić im zobowiązanie się do ograniczenia emisji gazów cieplarnianych, do dostosowania się do skutków zmian klimatu oraz do ograniczenia emisji powodowanej wylesianiem i degradacją lasów, a także do skuteczniejszego wzmocnienia potencjału instytucjonalnego w celu wypełnienia obowiązków wynikających z przyszłego porozumienia międzynarodowego w sprawie zmian klimatu;

21. nalega, aby takie zobowiązania do zapewnienia wymaganego przewidywalnego wsparcia finansowego w zakresie łagodzenia skutków zmian klimatu i przystosowania się do nich w kontekście Konwencji UNFCCC było nowym mechanizmem, dodatkowym w stosunku do ODA i niezależnym od rocznych procedur budżetowych w państwach członkowskich; przypomina, że środki należy przyznawać nie jako pożyczki warunkowe, ale jako dotacje; przypomina o zobowiązaniach podjętych już w ramach ODA, których celem jest osiągnięcie 0,7 % PKB do roku 2015;

22. podkreśla konieczność „szybkiego uruchomienia” międzynarodowego wsparcia publicznego w celu realizacji ambitnego porozumienia z Kopenhagi i wzywa UE do podjęcia przynajmniej zobowiązań Komisji, która szacuje środki finansowe na kwotę 5–7 mld euro rocznie w okresie 2010-2012;

23. uważa, że zbiorowy wkład UE w działania łagodzące i realizację potrzeb dostosowawczych krajów rozwijających się nie powinien być niższy niż 30 mld EUR rocznie do 2020 r., która to kwota może zwiększać się wraz ze zdobywaniem wiedzy na temat intensywności zmian klimatycznych oraz skali związanych z nimi kosztów;

24. zwraca się do wspólnoty międzynarodowej o znaczące zwiększenie wsparcia finansowego na rzecz dostosowania do zmian klimatu i łagodzenia ich w krajach rozwijających się poprzez inne innowacyjne mechanizmy finansowe (np. ekokonwersja długów);

25. podkreśla, że znaczną część dochodów z licytacji certyfikatów w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (EU ETS), w tym aukcji w sektorze lotnictwa i transportu morskiego, powinno się przeznaczać na umożliwienie krajom rozwijającym się walki ze zmianami klimatycznymi i dostosowywania się do nich; podkreśla jednak, że ponad 50 % emisji UE nie wchodzi w zakres systemu handlu uprawnieniami do emisji UE uruchomionego w 2005 r.; przypomina zatem, że należy koniecznie opracować strategie alternatywne, tak aby każdy sektor gospodarki, nie tylko przemysł, a w szczególności państwa członkowskie ponosiły ciężar ograniczenia emisji i wypełniały swoje obowiązki;

26. podkreśla, że dokonując nadchodzącego przeglądu budżetu UE, należy skupić się na przeznaczeniu wystarczających środków na działania na rzecz ochrony przed zmianami klimatycznymi i dostosowanie do nich;

27. sugeruje krajom rozwiniętym, by rozważyły przeznaczenie części swojego PKB na fundusz na rzecz współpracy w celu wdrażania nieszkodliwych dla środowiska technologii energetycznych, w uzupełnieniu istniejących już funduszy pomocowych na rzecz rozwoju;

28. popiera propozycję norweską dotyczącą jednostek przyznanej emisji oraz propozycje Danii i Meksyku;

Środa, 25 listopada 2009 r.

29. wzywa, aby struktury zarządzania utworzone w związku z finansowaniem na rzecz klimatu przewidziane w porozumieniu kopenhaskim zapewniały równą reprezentację krajów rozwiniętych i rozwijających się; podkreśla ponadto, że aby zapewnić perspektywiczne wykorzystanie przekazywanych środków finansowych należy kierować się doświadczeniem w dziedzinie polityki rozwoju oraz ustanowionymi zasadami, takimi jak zasada dobrych rządów; zaznacza, że kraje będące darczyńcami winny inwestować w zwiększanie tzw. „zdolności adsorpcyjnej” w krajach rozwijających się, tak aby te ostatnie mogły skutecznie korzystać z danych zasobów;

Współpraca z krajami rozwijającymi się

30. wzywa UE i państwa członkowskie, aby wzmocniały istniejące partnerstwa w zakresie ochrony klimatu z krajami rozwijającymi się oraz ustanawiały nowe partnerstwa tam, gdzie one obecnie nie istnieją, zapewniając znacznie zwiększone wsparcie finansowe na rzecz rozwoju i transferu technologii, porozumienie w sprawie ochrony praw własności intelektualnej oraz budowę potencjału instytucjonalnego, także w ramach krajowych przystosowawczych programów działań, które są istotnymi narzędziami dostosowania do zmian klimatu i przyczyniają się do zwiększenia lokalnej odpowiedzialności;

31. nalega, by w międzynarodowym porozumieniu w sprawie zmian klimatu na okres po 2012 r. uwzględnić trwające procesy rozwoju zarówno na szczeblu międzynarodowym, jak i krajowym; wzywa Komisję i państwa członkowskie do utworzenia niezbędnych powiązań pomiędzy zmianami klimatycznymi a mielenijnymi celami rozwoju poprzez włączenie działań na rzecz łagodzenia skutków zmian klimatycznych i dostosowania do nich w projekty i programy nakierowane na osiągnięcie wspomnianych celów oraz we wszystkie strategie zmniejszania ubóstwa;

32. wzywa Komisję i państwa członkowskie do znacznego zwiększenia budżetu światowego sojuszu na rzecz przeciwdziałania zmianom klimatycznym (GCCA) i sugeruje, by jako jedno ze źródeł finansowania wykorzystać spodziewane dochody uzyskane w ramach EU ETS; zwraca się do Komisji o zadbanie, aby GCCA stał się izbą rozliczeniową dla środków finansowych na adaptację w krajach rozwijających się, co jednocześnie pozwoli na uniknięcie tworzenia nowych unijnych inicjatyw dwustronnych;

33. jest zdania, że zmiany klimatu prowadzą do przesiedlania ludności, tworząc tym samym nowy przymusowy ruch migracyjny, którym wspólnota międzynarodowa musi odpowiednio się zająć; wzywa wspólnotę międzynarodową do zidentyfikowania i wypełnienia luk prawnych w systemie ochrony tzw. „uchodźców klimatycznych” oraz do uruchomienia konkretnego systemu pomocy i ochrony;

34. podkreśla konieczność zapewnienia odpowiedzialności instytucjonalnej i zaufania do instytucji poprzez odpowiedni udział krajów zapewniających pomoc i tych, które ją otrzymują, w organach zarządzających instytucji finansujących działania dostosowawcze;

Energia i wydajność energetyczna

35. uważa, że przejście w skali światowej do wydajnej, zrównoważonej gospodarki jest nie tylko konieczne do zapobieżenia niebezpiecznym zmianom klimatycznym poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych, ale może umożliwić również zwiększenie inwestycji, zatrudnienia, wzrostu gospodarczego, konkurencyjności oraz poprawę jakości życia bez narażania na szkodę celu, jakim jest zapewnienie wszystkim obywatelom dostępu do nowoczesnych usług energetycznych; w związku z tym podkreśla, że pilnie potrzebna jest poprawa wydajności energetycznej na szczeblu ogólnoswiatowym oraz zwiększenie udziału zasobów energii odnawialnej;

36. podkreśla, że przejście w skali międzynarodowej na gospodarkę o niskim wykorzystaniu związków węgla wymagać będzie w perspektywie średnioterminowej włączenia do koszyka energetycznego energii nuklearnej jako znacznej jego części; zauważa jednak, że należy w odpowiedni sposób na poziomie międzynarodowym rozwiązać kwestię bezpieczeństwa związaną z jądrowym cyklem paliwowym, żeby zapewnić możliwie jak najwyższy poziom bezpieczeństwa;

Środa, 25 listopada 2009 r.

37. nalega, aby wszystkie rządy, łącznie z UE i rządami jej państw członkowskich, zachęcały do wydajności energetycznej; nalega, aby państwa członkowskie UE zwiększyły swoje ambicje w odniesieniu do pakietu wydajności energetycznej, szczególnie jeśli chodzi o przededagowanie dyrektywy w sprawie charakterystyki energetycznej budynków COM(2008)0780, aby umożliwić dynamiczne i spójne porozumienie z Radą, dając tym samym wyraźny sygnał zaangażowania UE w działania związane z porozumieniem kopenhaskim oraz ułatwiając przejście do 30-procentowej redukcji emisji gazów cieplarnianych;

38. podkreśla, że masowe wykorzystywanie paliw kopalnych do produkcji energii stanowi główne źródło emisji CO₂ na świecie; przyznaje, że w perspektywie średnioterminowej paliwa kopalne będą wciąż odgrywać istotną rolę w wytwarzaniu energii; wzywa strony uczestniczące w negocjacjach do przywiązania wysokiej wagi do dalszego rozwoju i wykorzystywania zrównoważonych, paliwooszczędnych i przyczyniających się do redukcji emisji technologii wytwarzania energii elektrycznej;

39. jest zdania, że zarówno cele w zakresie redukcji emisji, jak i zobowiązania dotyczące finansowania powinny zostać objęte wzmocnionym systemem zgodności, w tym mechanizmami wczesnego ostrzegania i sankcjami, takimi jak odebranie jednostek emisji, które miałyby zostać przyznane w przyszłości;

Dostosowanie

40. podkreśla historyczną odpowiedzialność krajów rozwiniętych za nieodwracalne zmiany klimatu i przypomina o zobowiązaniu do pomocy krajom rozwijającym się i najmniej rozwiniętym w dostosowywaniu się do tych zmian;

41. w związku z powyższym wzywa UE i jej państwa członkowskie do pomocy krajom rozwijającym się w budowaniu potencjału w celu przystosowania się do zmian klimatycznych oraz do zapewnienia odpowiedniego wsparcia technologicznego krajom najbardziej dotkniętym zmianami w środowisku naturalnym;

42. uznaje znaczenie aktywnego dostosowania do nieuniknionej zmiany klimatu, w szczególności w regionach i grupach znajdujących się w najniekorzystniejszym położeniu w społeczeństwie oraz podkreśla znaczenie podnoszenia świadomości jako sposobu na jak najskuteczniejsze dostosowanie się do zmiany klimatu;

43. podkreśla, że UE i jej państwa członkowskie muszą także lepiej wspierać realizację pilnych działań na rzecz przystosowania w obrębie UE tak, aby zabezpieczyć środki na przyszłe działania na szczeblu międzynarodowym;

Współpraca i badania w dziedzinie technologii

44. jest zdania, że konieczne jest nowe podejście do współpracy w dziedzinie technologii, by doprowadzić do niezbędnego przyspieszenia procesu innowacji oraz do zwiększenia skali rozpowszechniania innowacyjnych rozwiązań, tak aby umożliwić wszystkim krajom dostęp do przystępnych, przyjaznych dla środowiska technologii, przy poszanowaniu praw własności intelektualnej;

45. jest zdania, że porozumienie kopenhaskie powinno uwzględniać technologiczne programy działania obejmujące kluczowe technologie w zakresie dostosowania do zmian klimatycznych i przeciwdziałania im na każdym etapie procesów technologicznych tak, aby zwiększyć finansowanie na rzecz badań, rozwoju technologicznego i demonstracji związanych z dostosowaniem do zmian klimatycznych i przeciwdziałaniem im; w tym kontekście przychyła się do oceny Komisji, z której wynika, że do 2012 r. w skali światowej powinno się co najmniej dwukrotnie zintensyfikować badania, rozwój technologiczny i demonstracje w dziedzinie energii, a do 2020 r. zwiększyć ich liczbę czterokrotnie;

Środa, 25 listopada 2009 r.

46. wzywa kraje rozwinięte do zwiększenia inwestycji w badania naukowe nad nowatorskimi i zaawansowanymi technologiami do wykorzystania w zrównoważonych i energooszczędnych procesach produkcji; uważa za kwestię zasadniczej wagi wzmocnienie finansowania współpracy międzynarodowej w dziedzinie zmian klimatu w ramach 7. Programu Ramowego;

Światowy rynek emisji dwutlenku węgla

47. podkreśla, że rozwiązania rynkowe, w tym utworzenie światowego rynku emisji dwutlenku węgla poprzez mechanizmy służące ograniczeniu emisji i handlowi uprawnieniami do emisji lub systemy podatkowe w krajach rozwiniętych, nie mogą wprawdzie w bliskiej przyszłości znaleźć zastosowania w krajach rozwijających się, jednakże musi to pozostać długofalowym celem wszystkich negocjacji; wzywa UE i jej partnerów światowych do znalezienia w najbliższej przyszłości najskuteczniejszego sposobu promowania przyszłych powiązań między EU ETS a regionalnymi lub federalnymi systemami handlu w USA lub w innych państwach, co z kolei mogłoby zaowocować większą różnorodnością sposobów redukcji emisji, zwiększeniem rozmiaru rynku i płynności środków oraz bardziej wydajnym przydziałem środków;

48. zauważa, że funkcjonowanie światowego rynku emisji dwutlenku węgla ma zasadnicze znaczenie dla gospodarki UE, przyczyniając się do wypełnienia ambitnych zobowiązań UE dotyczących ograniczenia emisji gazów cieplarnianych do 2020 r.; podkreśla potrzebę zawarcia spójnej umowy na okres po 2012 r., zakładającej podejmowanie przez inne kraje rozwinięte porównywalnych wysiłków mających na celu uniknięcie ryzyka związanego z przenoszeniem emisji dwutlenku węgla do krajów trzecich, w szczególności z myślą o długoterminowych celach związanych z ograniczeniem emisji gazów cieplarnianych; w tym kontekście podkreśla kluczową rolę ścisłej współpracy między gospodarkami wschodzącymi a gospodarkami rozwiniętymi;

49. z zadowoleniem przyjmuje mechanizm czystego rozwoju (CDM) ustanowiony w protokole z Kioto jako ewentualny sposób umożliwiający krajom rozwijającym się uczestnictwo w rynku emisji dwutlenku węgla oraz dostęp do nowoczesnych i wydajnych technologii; podkreśla jednak, że wykorzystywanie mechanizmów wyrównawczych do realizacji celów dotyczących ograniczenia emisji przez kraje rozwinięte nie może zostać zaliczone w poczet obowiązków krajów rozwijających się w zakresie łagodzenia skutków ich emisji gazów cieplarnianych w porozumieniu międzynarodowym w sprawie zmian klimatu oraz nie może zastępować finansowego i technologicznego wspierania działań łagodzących skutki zmian klimatu prowadzonych przez kraje rozwijające się;

50. nalega ponadto, aby surowe normy w zakresie jakości projektów były częścią przyszłych mechanizmów wyrównawczych w celu uniknięcia sytuacji, w której kraje rozwinięte odbierałyby niekosztowne możliwości redukcji krajom rozwijającym się, a ponadto w celu zagwarantowania wysokiego standardu takich projektów, charakteryzujących się wiarygodnym, sprawdzalnym i rzeczywistym dodatkowym ograniczeniem emisji, a także wspierających zrównoważony rozwój w takich krajach;

51. wyraża przekonanie, że należałoby zreformować mechanizm CDM i mechanizm wspólnego wdrożenia (JI) z uwzględnieniem tych norm jakości projektów; podziela ponadto pogląd Komisji Europejskiej, że należy uzgodnić mechanizmy sektorowe dla bardziej gospodarczo zaawansowanych krajów rozwijających się na okres po roku 2012, by mechanizmy te stały się skutecznym narzędziem służącym ochronie klimatu i zrównoważonemu rozwojowi;

52. nalega, aby UE i jej państwa członkowskie wypełniły swoje zobowiązania związane z przeciwdziałaniem zmianom klimatu, przede wszystkim w granicach UE, oraz przypomina wszystkim zainteresowanym stronom, że elastyczne mechanizmy należy wykorzystywać w stopniu minimalnym;

Zmiana sposobu użytkowania gruntów, wylesianie, degradacja lasów i zasobów naturalnych

53. uważa, że krajom rozwijającym się należy udzielić znacznego wsparcia finansowego, a także pomocy technicznej i administracyjnej, aby najpóźniej do 2020 r. zatrzymać całkowity ubytek powierzchni lasów tropikalnych, oraz że wykazanie takiego zaangażowania będzie miało decydujące znaczenie w międzynarodowych negocjacjach dotyczących kompleksowego porozumienia światowego w sprawie klimatu na okres po 2012 r.;

Środa, 25 listopada 2009 r.

54. podkreśla, że zachowanie naturalnych pochłaniaczy dwutlenku węgla stanowi najbardziej wydajny i skuteczny sposób przeciwdziałania zmianom klimatu i nie ma znanych skutków ubocznych; jest ponadto zdania, że rozwinięcie kompleksowej polityki zalesiania ma nieocenioną wartość w zmaganiu się ze zmianami klimatu;

55. wzywa UE do zobowiązania się do finansowania międzynarodowych starań zmierzających do powstrzymania wylesiania i promowania światowego niekomercyjnego zalesiania;

56. podkreśla, że ochrona lasów ma zasadnicze znaczenie dla powodzenia działań związanych z ochroną klimatu na świecie, oraz wzywa UE i państwa członkowskie do uznania potrzeby ochrony lasów oraz objęcia tego zagadnienia umową międzynarodową;

57. popiera pogląd Komisji, że finansowanie ze środków publicznych jest najbardziej realnym narzędziem zachęcającym do zwalczania wylesiania w latach 2013-2020; ponadto wzywa UE i jej państwa członkowskie do przeznaczenia finansowania na lata 2010-2012 na wczesne działania w krajach rozwijających się oraz popiera wniosek Komisji w sprawie utworzenia ogólnoświatowego mechanizmu na rzecz zmniejszenia emisji dwutlenku węgla spowodowanych wylesianiem (GFCM) na mocy Konwencji UNFCCC, w oparciu o system stałego finansowania; wzywa państwa członkowskie, aby wspierały realizację swojego zobowiązania do powstrzymania wylesiania oraz degradacji lasów i gleb, jak również pustynnienia na świecie poprzez przeznaczenie znacznej części przychodów ze sprzedaży uprawnień w ramach EU ETS na ograniczenie wylesiania i degradacji lasów w krajach rozwijających się; wzywa państwa członkowskie do poparcia wniosku Komisji o przyjęcie propozycji Norwegii dotyczącej finansowania i polegającej na przeznaczeniu części przyszłych dochodów z aukcji jednostek przyznanej emisji na mechanizm GFCM;

58. podkreśla, że przyszły GFCM musi pociągać za sobą decyzje i przyczynić się do realizacji celów Konwencji w sprawie różnorodności biologicznej oraz że wpływ na różnorodność biologiczną winien być jasno uwzględniony w działaniach, metodach postępowania i zasadach w ramach prowadzonego przez ONZ programu redukcji emisji dwutlenku węgla spowodowanych wylesianiem i degradacją lasów (REDD); wyraża przekonanie, że ogólnoświatowy mechanizm na rzecz zwalczania emisji dwutlenku węgla spowodowanych wylesianiem (GFCM) musi przede wszystkim zagwarantować ochronę starszych drzewostanów; działalność leśna na skalę przemysłową, charakteryzująca się niskim potencjałem przeciwdziałania zmianom klimatu, może stanowić zagrożenie dla różnorodności biologicznej, a w związku z tym nie powinna kwalifikować się do finansowania ze środków GFCM;

59. podkreśla, że dowolny obowiązujący w przyszłości mechanizm GFCM powinien zakładać poszanowanie praw ludności rdzennej i społeczności lokalnych, wraz z ich prawem do własności zbiorowej oraz do własnych autonomicznych terytoriów oraz zakładać ich pełne i skuteczne zaangażowanie i zdolność decyzyjną na wszystkich poziomach, w tym w tworzeniu i wdrażaniu krajowych programów REDD, jak również w przyznawaniu lub w podziale środków finansowych;

60. wzywa UE do promowania ścisłych norm społecznych i środowiskowych w odniesieniu do REDD; wzywa UE do popierania mechanizmów REDD, wychodzących poza obecnie stosowane podejście oparte na mechanizmie CDM i zajmujących się przyczynami wylesiania, takimi jak niewłaściwe administrowanie, ubóstwo, korupcja i brak stosowania prawa, poprzez popieranie reform politycznych i instytucjonalnych zarówno na szczeblu lokalnym, regionalnym, jak i krajowym;

61. wzywa do uznania skuteczności oddziaływania na środowisko celów dotyczących ograniczenia emisji z załącznika I za zasady przewodnie podejścia UE do międzynarodowych zasad rozliczania zarządzania lasami, ogólnie rzecz ujmując - działalności w zakresie użytkowania gruntów, zmiany użytkowania gruntów i leśnictwa (LULUCF);

62. podkreśla, że praktyki stosowane w niektórych sektorach, w tym związanych z dziedzinami takimi jak gospodarka wodna, ochrona ekosystemów, produkcja rolna, stan gleb, zmian użytkowania gruntów, zdrowie, bezpieczeństwo żywności oraz ryzyko katastrof, doprowadziły do powstania oraz nasilenia się zmian klimatu, jednak jednocześnie sektory te ucierpiały w wyniku negatywnych skutków zmian klimatu; wyraża przekonanie, że porozumienie kopenhaskie winno dotyczyć obu tych aspektów oraz ukierunkowanych na konkretny cel środków, mających na celu zapewnienie wysokiego stopnia przeciwdziałania zmianom klimatu przez te sektory oraz adaptacji do nich;

Środa, 25 listopada 2009 r.

Międzynarodowy transport lotniczy i morski

63. przypomina, że wpływ lotnictwa nie ogranicza się jedynie do emisji CO₂, co w zasadzie podwaja jego współczynnik wpływu na globalne ocieplenie; wzywa UE do zagwarantowania włączenia tego zagadnienia do porozumienia kopenhaskiego;

64. nalega, by – ze względu na fiasko negocjacji z Międzynarodową Organizacją Lotnictwa Cywilnego (ICAO) i Międzynarodową Organizacją Morską (IMO) – transport lotniczy i morski zostały objęte porozumieniem w ramach UNFCCC;

65. wzywa, aby międzynarodowe porozumienia dotyczące transportu lotniczego i morskiego zawierały takie same wiążące cele jak w przypadku innych sektorów przemysłu; wzywa ponadto do wystawienia na aukcję w skali światowej co najmniej 50 % uprawnień do emisji w tym obszarze;

Zaangażowanie społeczeństwa obywatelskiego

66. zwraca uwagę, że duże znaczenie ma obszerne informowanie mieszkańców, prowadzenie konsultacji z nimi i ich udział w procesach decyzyjnych, oraz zachęca w szczególności centra urbanistyczne, regiony i metropolie do rozpoczęcia, przy wsparciu władz, lokalnych kampanii informacyjnych, które mogłyby dotyczyć konkretnych celów w zakresie redukcji;

67. przyjąwszy, że do 2030 r. dwie trzecie ludności świata żyć będzie w miastach, przyznaje, że władze miejskie, lokalne i regionalne będą miały do odegrania kluczową rolę w praktycznej realizacji działań na rzecz klimatu; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie podjęte w porozumieniu światowych samorządów lokalnych i prezydentów miast w sprawie ochrony klimatu oraz wzywa UE do propagowania zaangażowania władz miejskich, lokalnych i regionalnych w rozwój i wdrażanie krajowych strategii w dziedzinie zmian klimatycznych, w tym takich jak plany działania w zakresie łagodzenia skutków zmian klimatu i programy działania w zakresie dostosowania do zmian klimatu;

Delegacja Parlamentu Europejskiego

68. wyraża przekonanie, że delegacja UE odgrywa ważną rolę w negocjacjach na temat zmian klimatu, i w związku z tym uważa za niemożliwe do zaakceptowania, że posłowie do Parlamentu Europejskiego wchodzący w skład tej delegacji nie mogli uczestniczyć w posiedzeniach koordynacyjnych UE podczas poprzednich konferencji stron; oczekuje, że przedstawiciele Parlamentu Europejskiego będą mogli uczestniczyć w takich posiedzeniach w Kopenhadze, co najmniej w charakterze obserwatorów, z prawem lub bez prawa zabierania głosu;

*

* *

69. zobowiązuje swojego Przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, rządowi i parlamentom państw członkowskich oraz Sekretariatowi Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z prośbą o rozpowszechnienie jej wśród umawiających się stron spoza UE.